

Przegląd Geologiczny – 2010 i 2011

Szanowni Czytelnicy!

Przełom roku to zwykle czas podsumowań, refleksji, postanowień na przyszłość. Warto więc zastanowić się, jak wyglądał nasz miesięcznik w mijającym roku i co należałoby zmienić, żeby rzeczywiście był wszechstronnym przeglądem stanu polskiej geologii i poruszał te najistotniejsze sprawy, którymi żyje nasze środowisko.

Zdaniem dr. Henryka Jacka Jezierskiego, Głównego Geologa Kraju (Mente et Malleo: *Czy 2010 będzie rokiem odkryć geologicznych w Polsce?*, Prz. Geol., 58: 2) wydarzeniem najwyższej rangi dla polskiej geologii w ubiegłym roku był XXXVIII Światowy Kongres Międzynarodowej Asocjacji Hydrogeologów (IAH), który odbył się w Krakowie, a najważniejszymi wyzwaniem u progu 2010 r. były: kwestia zasobów i możliwości eksploatacyjnych niekonwencjonalnych złóż gazu ziemnego oraz wizja składowania CO₂ w strukturach geologicznych. Staraliśmy się, aby ta problematyka była obecna na naszych łamach. Dwa wiosenne numery (3 i 4/2010), zawierające zbiór artykułów z konferencji pt. *Niekonwencjonalne złoża gazu ziemnego w Polsce – gaz w łupkach (shale gas) i gaz zamknięty (tight gas)* – Warszawa, 27.01.2010 (red. P. Poprawa) cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem, o czym świadczy chociażby rekordowa liczba wejść na naszą stronę internetową. Część numeru czerwcowego była poświęcona problemom społecznej akceptacji sekwestracji CO₂. Na kongres IAH przygotowano dodatkowy numer *Przeglądu Geologicznego* (9/1/2010), wydany w języku angielskim (red. J. Małecki). Zawierał on podsumowanie strategii i działalności polskiej służby hydrogeologicznej, prezentacje całokształtu osiągnięć polskiej hydrogeologii, a także promocję geoturystyczną naszego kraju. Spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem uczestników kongresu.

W pozostałych numerach tematycznych opublikowanych w 2010 roku pojawiły się bloki:

- ❑ X Konferencja pt. *Analityka w służbie hydrogeologii, geologii i ochrony środowiska* – Warszawa, 21–22.10.2009 (red. I.A. Wysocka) – nr 1/2010;
- ❑ *Geotermia w Polsce* (red. A. Przybycin i A. Sadurski) – nr 7/2010;
- ❑ Jubileuszowy LXXX Zjazd PTG pt. *Budowa geologiczna, geologia naftowa, wody geotermalne i ochrona środowiska bloku Gorzowa – Pojezierza Myśluborskiego* – Szczecin, 11–14.09.2010 (red. P.H. Karnkowski i A. Piotrowski) – nr 8/2010;
- ❑ Seminarium naukowe pt. *Antropogeniczne przekształcenia ośrodków gruntowych i skalnych* – Warszawa, 6.10.2010 (red. Z. Frankowski) – nr 9/2/2010.

Nietrudno zorientować się, że liczebnie przeważały artykuły z geologii stosowanej. Jednocześnie widać bardzo wyraźnie, że pojawienie się szeregu nowych idei i odkryć, związanych np. z niekonwencjonalnymi złożami węglowodorów czy geotermią, nie byłoby możliwe bez solidnego rozpoznania geologii regionalnej, sedimentologii, stratygrafii i tektoniki kluczowych obszarów i horyzontów geologicznych. Niech to będzie dla nas zachętą, żeby nasze zdolności, pasje i zainteresowania geologiczne wykorzystywać tam, gdzie mogą być one potrzebne społeczeństwu.

Stosunkowo duża liczba bloków tematycznych (6 na 12 regularnych numerów) spowodowała, że autorzy artykułów naukowych czekali długo, czasem nawet rok, na publikację swoich materiałów. Zdajemy sobie sprawę z tej uciążliwości i obiecujemy, że w nadchodzącym 2011 roku numerów tematycznych będzie mniej, przez co czas oczekiwania na publikację powinien ulec radykalnemu skróceniu.

Ze wszystkich dziedzin geologii tradycyjnie dominowały w *Przeglądzie*: paleontologia, geologia czwartorzędu, stratygrafia i tektonika. O sile polskiej paleontologii, która w 2009 roku była na jednym z czołowych miejsc pod względem liczby tekstów w *Przeglądzie*, świadczą zesłoroczne (2010) publikacje w *Nature* czy *Geology*. Jest nam szczególnie miło, że autorzy artykułów w tych czasopismach wiele wyników swoich badań opublikowali właśnie w naszym miesięczniku. Chcielibyśmy zamieszczać na naszych łamach więcej artykułów przeglądowych, podsumowujących stan wiedzy na dany temat, zwłaszcza że cykl wydawniczy podręczników akademickich nie nadąża za postępem wiedzy w naukach geologicznych. Pewną rolę mogą tutaj pełnić recenzje książek, które dość systematycznie do nas napływają, które jednak nie mogą objąć bardzo szerokiej tematyki. Stąd powstał pomysł na wprowadzoną w 2010 r. rubrykę *Biblioteka PIG-PIB poleca*, w której przedstawiamy przynajmniej część nowości na rynku książek z dziedziny nauk o Ziemi. Mamy nadzieję, że polubili Państwo także inne nasze propozycje: *Co w prasie piszczy* oraz *Gawędy o kamieniu*. Ta ostatnia rubryka jest otwarta dla każdego, zapraszamy do dzielenia się wiedzą o wykorzystaniu skał w architekturze i sztuce. Zapraszamy także do współredagowania *Kalejdoskopu Geologicznego* – rubryki, którą przeznaczyliśmy na ciekawostki geologiczne i teksty o lżejszym charakterze, z atrakcyjną szatą graficzną, niekoniecznie pisane zgodnie ze schematem artykułów naukowych.

Marzy nam się stały kąć o charakterze geoturystycznym. Już teraz zapowiadamy planowany na kwiecień tego roku monograficzny numer *Przeglądu Geologicznego* poświęcony w całości geoturystyce i polskiemu geoparkom.

Rok 2011 zaczynamy z nową okładką, nieco zmodyfikowanym spisem treści i układem stałych działów. Chcemy, aby *Przegląd* wyglądał nowocześniej, a jego treść była bardziej przejrzysta. Od przyszłego numeru wprowadzamy też nowy dział, który poświęcimy polskim publikacjom geologicznym w najważniejszych międzynarodowych czasopismach naukowych.

Nasi redaktorzy coraz częściej pełnią funkcję reporterską i dziennikarską – uczestniczymy w konferencjach, samodzielnie opracowujemy materiały do notatek w *Przeglądzie*. Promujemy nasze czasopismo, biorąc udział w wydarzeniach ze świata geologii. Monitorujemy rynek pod względem ciekawostek geologicznych, jeździmy na wystawy tematyczne, pikniki, zjazdy, nawiązujemy współpracę z ich organizatorami. Nasza działalność przynosi rezultaty – dostajemy korespondencję z zapytaniami od badaczy, którzy wyrażają chęć pisania do *Przeglądu Geologicznego*.

Chcemy być wszędzie tam, gdzie dzieje się coś ważnego i ciekawego z tematu nauk o Ziemi. Poszerzamy zakres naszych zainteresowań, urozmaicamy naszą gazetę o nowe rubryki oraz zamawiane tematy.

Jesteśmy w każdej chwili do Państwa dyspozycji pod podanymi na stronie redakcyjnej adresami oraz telefonami. Prosimy o dzielenie się z nami wszelkimi uwagami oraz serdecznie zapraszamy do współpracy.

Życzymy miłej lektury!

Jacek Grabowski & Anna Krokosz

Ryc. 1. Zmiany okładek *Przeglądu Geologicznego*, począwszy od pierwszej w 1953 r. do ostatniej w 2010 r.